

על עצמו כעל הגואל החדש. הוא רוכש לעצמו אקדחים, משכלל אמצעי שליפה, אשליות סופרמניות חולטות במחור, מהלוח באפשרות להכריז בקול גדול על נוכחותו בעולם. הוא יוצא לעבודת-לילו מצוייד בכל כלי-נישק, ולילה אחד הוא הורג שודד כושי עלוב-נפש, שמנסה לרוקן קופה של חנווני. טעם הדם מעורר בו תיאבון. בשלב זה מגיע טראויס ביקל למצב פסיכופטי מוחלט. הוא מגלה את ראשו כלוחם אינדיאני, מטהר גופו בטכס פול-חני, חוזר על תנועות השליפה בהנאה מול המראה ולבסוף, חדר תחושת תכוח והר עוצמה שמעניק אקדח טעון הנתון בכיס. הוא יוצא להתנקש במועמד לנשיאות. אלא שהמישטרה החשאית זריזה ממנו, והוא נאלץ לוותר על זממו בטרם עת.

כאן מופיעה בחייו הדמות הנשית הר שנייה: איריס, יצאנית בת 12. לראשונה הוא פוגש בה כאשר היא מנסה להימלט במונית שלו. אך סרסורה משיג אותה, דוחף שטר לידו של הנהג ומחזיר את הילדה לרחוב. בפעם השנייה פוגש בה טראויס אחרי שכבר איבד את השליטה על כל מעי שיו. הוא מנסה לשכנע אותה לחזור למוטב, אבל כאשר אינו מצליח למצוא עימה שפה משותפת והוא נתקל אצלה בחומה, אומנם שונה אבל אטומה באותה מידה — כמו במיקרה של בטסי — הוא מפעיל את אקדחיו נגד הסרסור ושותפיו. בסצינה האלימה המפורשת היחידה בסרט, רוויית מוות ודם שהיתה, במקור, מועזת עדיכדיכך שה צנוורה האמריקאית הפנימית איימה להגביל את הסרט. רק אחרי שסקורסוה הסכים ל-טשטש במיקצת את הקילוחים האדומים הניתזים על המצלמה, הוסרה ההגבלה. ורגע זה יכול להתפרש בפי אהבי הסמל לים, כאונס העיר ניו-יורק עליידי טראויס ביקל, המכריז סוף-סוף על גבריותו המני-

היה ליטול חלק, בגלל מחלתו, במישחקי שאר הילדים בני-גילו. מאז מקננת בו תחושת-התבדלות שלא נטשה אותו עד היום, ומאז גם הוא מעריץ נערות בלונדיות בהירות-עור, המוגדות כליכך לנערות כהות עור והשיער שבשכונתו.

משום כך מתאהב טראויס ביקל בבטסי, גערה בלונדית זוהרת, אריסטוקרטית בדם, העובדת ביעילות רבה בעיצוב מסעי-התעמולה של מועמד לנשיאות. טראויס אינו מתעניין כלל בפוליטיקה, וסיסמותיו הנבובות של צ'ארלס פאלאנטיין, שעבורו עובדת בטסי, וחיוכו הקורץ מכל לוח-מודעות, אינם מפריעים לו כלל. כאשר הוא מטיע אותו פעם, באקראי, במוניתו, ונשאל עליידו מה הוא חושב על מסע הבחירות, כל מה שיש לטראויס לומר הוא שהנשיא הבא חייב לטהר את הכרך מן הוזהמה והצחנה שאין לסבול אותם עוד. מיפלגות ואידיאלוגיות הן ממנו והלאה.

לא כן בטסי, היא חושק בה כבחלום כמס, ולמרות התהום החברתית העצומה הפעורה ביניהם, הוא מצליח לעורר את סקרנותה כשהוא אומר לה כי היא נראית בודדה — מילת-מפתח לרטט כולו. היא נעתרת להזמנתו לבלות ערב יחדיו, אולם כשהוא מוביל אותה לאחד מאתם סרטים פורנוגרפיים שהוא רגיל לראות בגפו, היא נעלבת ועוזבת אותו על המידרכה. החלום האמריקאי דחה את טראויס והשיטנה מת-עוררת בו. שיטנה זו מכוננת, באורח מזור, דווקא אל פאלאנטיין, הרץ לנשיאות. המסל מל לגביו את כל מה שמועז בעדו להגיע אל בטסי היפה.

שקוע בתוך הבדידות שלו, נחנק בתוך אלמוניות, כאשר העיתונות והטלוויזיה ממי שיכים להמטיר עליו, בחדרו, אותן הוועות שהוא רואה גם ברחוב, הוא מתחיל לחלום

האלילה האמריקאית

— סיביל שפארד, בת'זוגו של פיטר בוגדאנוביץ', מגלמת שוב את החלום האמריקאי בהיר-השיער, שהוא מעבר להישגיו של נהגי-מונית פשוט, ממנו היא נמלטת.

וכאשר מסיים סקורסוה את סרטו ב-אקורד צורם, שעה שמסתבר כי שכרה של האלימות הוא בכליזאת התהילה, הוא אומר אולי דבר נכון, אבל כדי לבסס אותו, צריך היה לעשות סרט אחר.

צחת ומתגבר על האימפוטנטיות שהטילה עליו אימים.

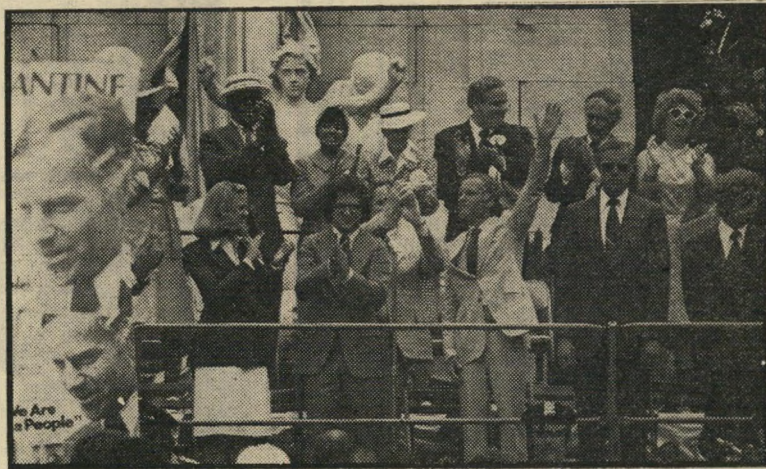
סקורסוה מלווה את מסעותיו של טראויס באי-מונחה נפשי. קפיצות עצבניות בערי-כה ובצילום, ובגוון מחוספס של התמונה, כאילו כל צעד בסרט הוא דריכה על בשר חי. שחקניו, ובעיקר רוברט דה-מריו, שזה לז תפקידו הטוב ביותר, מקרינים סביבם תחושת אי-שקט מתוח גם כשאינם עושים דבר. והארווי קייטל, שחקן יהודי המלווה את סקורסוה מאז סרטו הראשון, אינו נמצא אף רגע אחד במונחה, כשהוא מגלם את הסרסור.

הסרט מוביל את הצופה אל תוך סחרי-חורת של טירוף שבה התנהגותו של טראויס כימעט מתבקשת-מאליה, כאשר כל יציאה נוספת למסע ברחובות ניו-יורק, נראית כמו ביקור באחד ממדורי-הגהינום הנמוכים יותר. סיביל שפארד, שהצליחה בסירטי יודיה פיטר בוגדאנוביץ', לעצב את אחת הדמויות המאובנות ביותר שידע הבר האמריקאי לאחרונה, קמה לתחיה ב-תפקיד שמוכר לא במעט את דמותה ב-הצגת הקולנוע האחרונה או בשובר הלבי בות. ואילו ג'ודי פוסטר, שהיתה בת 12 כשגילמה את תפקידה, היצאנית הקטנה, עשויה להיות סנסציה בפני עצמה, בקולה העמוק ובמבטתה הבהיר והמפוכח.

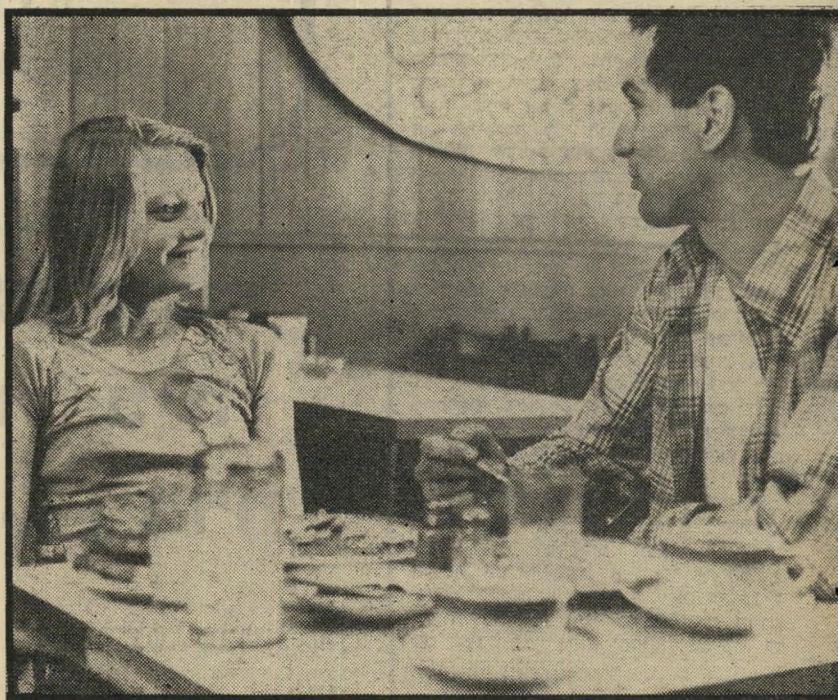
תרגיל מבריק

בעיוות

א **בה צריך**, בסופו של דבר, לזכור שמדובר במיקרה פאתולוגי. בין אם זהו תיסכול מיני או פחד מפני אובדן האישיות או, כפי שמתקבל על הדעת, שני-הם יחד, הדרך שבה מתארים סקורסוה ושראדר את גיבורם אינה מותרה מקום לספק: האיש חולה, והצופה רואה את העולם מבעד לעיניו החולות. משום כך יכול נהג מונית להיחשב כתרגיל מבריק בעיוות פרספקטיבות אנושיות. אפשר, אולי, להתייחס אליו אפילו כאל אות-אזהרה מפני דברים העלולים לבוא, אבל קשה מאד לקבל אותו כאלגוריה על המצב האקטואלי באמריקה, וכהסבר סביר למה שקורה בה מבחינה חברתית ופוליטית. כפי שמרכיבים שונים בתוך הסרט היו רוצים לעורר את הרושם.

המועמד לנשיאות צ'רלס בלנטיין (לאונרד האריס, במרכז) המועמד לנשיאות, בנאום בחירות, בין כרוזתיו המודיעות „אנחנו העם“, כותבי הנאומים משמאל, ואנשי השירות החשאי, השומרים עליו.

היצאנית הקטנה — נהגי-מונית עם איריס (ג'ודי פוסטר), יצאנית בת 12 הבולעת גולדות מכל הצבעים ומבצעת מישגלים מכל הסוגים. אי-הצלחתו של הנהג לגאול אותה מגורלה מובילה לטבח.

פולחן המוות — ביקל (דה-מירו) מגלח ראשו כאינדיאני, בדרכו לגאול את העיר.